

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 12/00

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. septembra 2000 v senáte zloženom z predsedu Jána Klučku a sudcov Ľudmily Gajdošíkovej a Jána Mazáka o podnete [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Arendackým, Bratislava, Legionárska 4, ktorým namietala porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Trnave vo veci vedenej pod sp. zn. 21 C 169/93 a 17 C 109/98, takto

r o z h o d o l :

Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Trnave vo veci vedenej pod sp. zn. 21 C 169/93 a 17 C 109/98 b o l o p o r u š e n é .

O d ô v o d n e n i e :

I.

[REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka“), v podnete podanom na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“)

25. júna 1999 namietala porušenie základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov, ku ktorému malo dôjsť postupom Okresného súdu v Trnave vo veci vedenej pôvodne pod sp. zn. 21 C 169/93, v ktorej uplatnila nárok na vyslovenie neplatnosti darovacej zmluvy. Spor navrhovateľky začal podaním žaloby 29. októbra 1993 a doposiaľ nebol právoplatne skončený.

Po prijatí podnetu na ďalšie konanie Okresný súd v Trnave zaslal ústavnému súdu svoje vyjadrenie, v ktorom navrhol nevyhovieť podnetu navrhovateľky, pretože podľa jeho názoru nedošlo k zbytočným prietahom v konaní, a teda ani k porušeniu čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len "ústava"). Vo svojom písomnom vyjadrení Okresný súd v Trnave argumentoval množstvom procesných úkonov (pojednávani a rozhodnutí), ktoré boli vo veci navrhovateľky vykonané, ako aj častou zmenou pojednávajúcich sudcov.

Ako navrhovateľka, tak aj Okresný súd v Trnave osobitnými podaniami ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na verejnom ústnom pojednávaní vo veci samej. Z toho dôvodu ústavný súd konal a rozhodol o veci samej bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd vykonal dôkaz obsahom spisu Okresného súdu v Trnave pôvodne vedeného pod sp. zn. 21 C 169/93 a po zrušení rozsudkov súdov nižších stupňov Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), resp. Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 17 C 109/98.

Žaloba navrhovateľky bola doručená Okresnému súdu v Trnave dňa 29. októbra 1993. Žalobkyňa žiadala, aby okresný súd určil neplatnosť darovacej zmluvy, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti presne popísané v žalobnej žiadosti. Vec bola pridelená sudkyni, ktorá ju pojednávala v dňoch 8. decembra 1993, 17. januára 1994, 14. februára 1994, 9. marca 1994 a 14. marca 1994, kedy bol vynesene rozsudok, ktorým bola žaloba zamietnutá.

Proti rozsudku bolo podané odvolanie dňa 22. marca 1994, ktoré právny zástupca žalobkyne odôvodnil dňa 1. júna 1994. Vyjadrenie žalovanej na odvolanie bolo doručené Okresnému súdu v Trnave 20. júna 1994. Krajskému súdu v Bratislave bola doručená predkladacia správa dňa 27. júla 1994. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 13 Co 318/94-70 zo dňa 13. októbra 1994 bol napadnutý rozsudok zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Ďalšie pojednávanie po zrušení prvého rozsudku vo veci sa uskutočnilo 4. januára 1995, kedy bol do konania pribratý znalec z odboru geodézie a kartografie, ktorý predložil znalecký posudok 22. mája 1995. Nasledovali pojednávania v dňoch 16. augusta 1995, 11. októbra 1995, 8. novembra 1995 a 13. novembra 1995, kedy bol vyneseny rozsudok sp. zn. 21 C 169/93, ktorým bolo určené, že rozdeľovacia zmluva zo dňa 5. februára 1974 registrovaná Štátnym notárstvom Trnava pod č. RI 83/74, kúpna zmluva zo dňa 4. júla 1980 registrovaná Štátnym notárstvom Trnava pod č. RI 550/80, darovacia zmluva zo dňa 30. júla 1990 registrovaná Štátnym notárstvom Trnava pod č. RI 2584/90 a darovacia zmluva zo dňa 20. novembra 1991 registrovaná Štátnym notárstvom Trnava pod č. RI 2696/91 sú neplatné.

O trovách konania bolo rozhodnuté tak, že žalovaným bola uložená povinnosť uhradiť žalobkyňi 3.000,- Sk za súdne poplatky a k rukám právneho zástupcu 5.630,- Sk za trovy právneho zastúpenia. Žalobkyňi bola uložená povinnosť uhradiť na účet súdu 2.500,- Sk za súdne poplatky.

Proti tomuto rozsudku podali žalovaní odvolanie 19. januára 1996 a v časti trov konania podal dňa 23. januára 1996 odvolanie právny zástupca žalobkyne. Dňa 6. februára 1996 podal k odvolaniu žalovaných vyjadrenie právny zástupca žalobkyne a dňa 15. februára 1996 právny zástupca žalobkyne podal odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu v Trnave z 31. januára 1996 č. k. 21 C 169/93-146, ktorým bolo rozhodnuté o odmene znalca.

Na odvolanie sa žalovaní vyjadrili dňa 20. februára 1996. Spis bol Krajskému súdu v Bratislave predložený na odvolacie konanie dňa 18. marca 1996. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. Z-2 11 Co 256/96, Z-2 11 Co 466/96-184 zo dňa 27. novembra 1996 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej tak, že návrh zamietol, žalovaným nepriznal náhradu trov konania a uznesenie Okresného súdu v Trnave č. k. 21 C 169/93-146 zo dňa 31. januára 1996 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobkyňa 24. februára 1997 podala dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. Z-2 11 Co 256/96, Z-2 11 Co 466/96-184 zo dňa 27. novembra 1996, ku ktorému sa žalovaní vyjadrili 18. apríla 1997.

Vec bola najvyššiemu súdu predložená na dovolacie konanie 24. apríla 1997, ktorý o dovolaní rozhodol rozsudkom sp. zn. 5 Cdo 49/97 zo dňa 30. októbra 1997 tak, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. novembra 1996 sp. zn. 11 Co 256/96 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že rozsudok odvolacieho súdu bol zrušený z týchto podstatných dôvodov (s. 3 a 4 rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 49/97 zo dňa 30. októbra 1997):

„Súdy pri prejednávaní a rozhodovaní sporov v občianskom súdnom konaní sú povinné postupovať tak, aby bol čo najúčelnejšie a najúplnejšie zistený skutkový stav veci (§ 6 a § 120 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku). Podľa § 132 Občianskeho súdneho poriadku sú povinné hodnotiť všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Odvolací súd nie je viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil prvostupňový súd, ale môže dokazovanie opakovať, prípadne doplniť (§ 213 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Vychádzajúc z týchto zásad platných pre občianskoprávne konania v danom prípade bolo povinnosťou odvolacieho súdu, keďže sa odchýlil od záverov prvostupňového súdu, zopakovať dôkazy a podľa potreby ich aj doplniť, ale nemohol bez toho dospieť k opačnému názoru ako prvostupňový súd. Preto ak sa odvolací súd chcel odchýliť od skutkového zistenia súdu prvého stupňa a ak mal pochybnosti o zákonnosti jeho rozhodnutia, potom mal podstatné dôkazy zopakovať, odstrániť prípadné rozpory a až tak vo veci rozhodnúť. To bolo treba urobiť najmä preto, že problematika sporu je zložitá, tvrdenia účastníkov sa rozchádzajú a platnosť či neplatnosť zmlúv nie je jednoznačná.

Krajský súd sa takto vecou nezaoberal, nezopakoval dokazovanie, nevykonal dôkazy, ktoré by presvedčili o správnosti ním prijatých záverov. Za daného stavu nemožno preto súhlasiť s odôvodnením, že prvostupňový súd správne zistil skutkový stav, ale nesprávne ho posúdil, a preto k zmene rozhodnutia došlo na základe iného správneho právneho posúdenia.

Predmetom sporu je neplatnosť štyroch zmlúv na seba navzájom nadväzujúcich, preto neplatnosť jednej z nich vyvoláva neplatnosť aj týchto ďalších. V odvolacom konaní bolo povinnosťou súdu vypořiadat' sa z hľadiska platnosti či neplatnosti každou z nich a nebolo možno súhlasiť s jednoznačným záverom, že ak jedna zmluva, v ktorej sú uvádzané nepresné podiely a ktorá – podľa dôvodov v rozsudku uvádzaných odvolacím súdom – je napriek tomu platná, že týmito dôvodmi možno vyriešiť spor o platnosť či neplatnosť aj ďalších na to nadväzujúcich dohôd (darovacích a o vypořiadaní spoluvlastníctva).“

Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 28 Co 205/97-224 zo dňa 19. marca 1998 bol zrušený rozsudok Okresného súdu v Trnave č. k. 21 C 169/93-31 zo dňa 13. novembra 1995 a vec bola vrátená na ďalšie konanie, pričom odvolací súd vychádzal z citovaného rozsudku dovolacieho súdu.

Dňa 8. júna 1998 po JUDr. Hýbelovej, ktorá prestala pracovať na Okresnom súde v Trnave, prevzala vec sudkyňa Mgr. Tomašovičová, ktorá nariadila pojednávanie na 21. október 1998. Pojednávanie však bolo zrušené, o čom boli účastníci upovedomení.

Dňa 19. novembra 1998 po sudkyňi Mgr. Tomašovičovej, ktorá odišla na materskú dovolenku, prevzala vec JUDr. Mrvová, proti ktorej navrhovateľka vznesla námietku zaujatosti.

Spis bol predložený Krajskému súdu v Trnave dňa 5. februára 1999 na rozhodnutie o námietke zaujatosti, ktorý uznesením sp. zn. 3 Nc 6/99 zo dňa 31. marca 1999 rozhodol tak, že sudcovia Okresného súdu v Trnave JUDr. Beatrix Mrvová, Mgr. Zlatica Potůčková a JUDr. Ľubomír Bundzel sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci. Uznesenie bolo doručené právnomu zástupcovi žalobkyne dňa 31. mája 1999 a žalovanej dňa 4. mája 1999.

Dňa 1. júla 1999 prevzala vec sudkyňa JUDr. Marta Ďumbalová, ktorá nariadila pojednávanie na 28. október 1999. Medzitým 23. septembra 1999 žalobkyňa oznámila, že zomrela žalovaná [REDAKOVANÉ]. Na základe tejto procesne významnej skutočnosti boli ďalšie dve pojednávania konané 26. októbra 1999 a 2. decembra 1999 odročené bez dokazovania iných skutočností významných pre spor.

Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na 6. apríl 2000 a po tom, čo neboli vykonané žiadne dôkazy, žalobkyňa vznesla námietku zaujatosti proti sudkyňi, ktorú odôvodnila nesprávnym vedením sporu. Spis bol predložený nadriadenému Krajskému súdu v Trnave 26. apríla 2000 a nadriadený súd vrátil vec 26. júla 2000 s tým, že nevyhlásil sudkyňu, keďže nezistil žiadne dôvody na jej vylúčenie predpokladané zákonom.

Od vrátenia spisu až po jeho predloženie ústavnému súdu 11. septembra 2000 Okresný súd v Trnave už nevykonal vo veci žiadne úkony smerujúce k prerokovaniu a rozhodnutiu sporu.

II.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto pre naplnenie základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa naplní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadne svojich práv (II. ÚS 26/95, I. ÚS 89/99).

Pri rozhodovaní, či vo veci došlo k priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd zohľadňuje tri kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka konania (2) a spôsob, akým súd v konaní postupoval (3) (I. ÚS 70/98).

III.

1. Navrhovateľka ešte v roku 1993 požiadala Okresný súd v Trnave o súdnu ochranu pred následkami tvrdenej neplatnosti darovacích zmlúv a zmluvy o delení nehnuteľností, ktorá mala priamy súvis s darovacími zmluvami. Spor o neplatnosť zmlúv (bez ohľadu na to, aký dôvod neplatnosti sa tvrdí) je v podstate vlastníckym sporom. Súdny majú s takými spormi dlhodobé skúsenosti, právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku je jasná a jej výklad a používanie sú ustálené súdnou praxou. K ustanoveniam Občianskeho zákonníka (§ 34 a nasl.) o neplatnosti právnych úkonov a ich dôsledkoch existuje množstvo rozhodnutí publikovaných v oficiálnych zbierkach

súdnych rozhodnutí a stanovísk a osobitne to platí pre neplatnosť darovacích zmlúv, prípadne zmlúv o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva.

Posudzovaný spor takéhoto druhu na Okresnom súde v Trnave preto podľa názoru ústavného súdu (ktorý sa opiera o obsah spisu) nie je sporom, ktorý by kládol osobitné nároky na dokazovanie a na právne posúdenie veci. Na prejednanie a rozhodnutie vo veci samej nie sú potrebné ani obzvlášť zložité postupy pri dokazovaní a aj keď najvyšší súd v dovolacom konaní konštatoval, že ide o zložitú problematiku, súčasne uviedol, že na zákonné rozhodnutie sporu postačuje rešpektovať zásady platné v občianskoprávnom konaní pre dokazovanie, odstraňovanie rozporov v skutkových tvrdeniach účastníkov a prípadne opakovanie dokazovania. Najvyšší súd sa vyjadril aj k právnemu posúdeniu sporu, ktoré sa opiera o platnú právnu úpravu a jeho základom je to, že ak je neplatná jedna z napadnutých zmlúv, vyvoláva to neplatnosť aj na ňu nadväzujúcich ďalších zmlúv. Tento právny záver najvyššieho súdu rovnako potvrdzuje, že v spore navrhovateľky rozhodne nešlo o spor, ktorý by sa týkal súdmi neprebádanej právnej problematiky.

2. Správanie navrhovateľky pred všeobecným súdom ústavný súd hodnotil ako postup, ktorým ničím neprispela k predĺženiu súdneho konania. Za taký jej postup nemožno považovať ani poslednú námietku zaujatosti proti sudkyňi, ktorá nebola v roku 2000 vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci, pretože uplatnenie námietky zaujatosti je právom účastníka konania, najmä v prípade, ak účastník sporu vidí súvis medzi sudkyňou, ktorá spor prejednáva, a sudkyňou, ktorá už v tejto veci bola predtým vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci.

Navrhovateľka si zvolila právneho zástupcu a sama, prípadne jeho prostredníctvom konala tak, ako to požaduje § 6, § 101 a ďalšie Občianskeho súdneho poriadku, t. j. poskytovala potrebnú súčinnosť v rozsahu, ktorý plne postačoval na dosiahnutie účelu konania vyjadreného v § 1 Občianskeho súdneho poriadku. Rovnako aj v konaní pred ústavným súdom preukázala, že na nečinnosť, resp. nesprávnu činnosť Okresného súdu v Trnave upozorňovala vo viacerých sťažnostiach

adresovaných všetkým stupňom štátnej správy súdov, ktorej sa však nepodarilo dosiahnuť nápravu v stave vybavovania jej vecí.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťuje, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je postup súdu konajúceho vo veci.

Ústavný súd pri hodnotení tohto kritéria zistil, že k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní nedošlo len v dôsledku nečinnosti Okresného súdu v Trnave vo veci sp. zn. 21 C 169/93 (potom sp. zn. 17 C 109/98), nakoľko z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že pred zrušením rozsudku odvolacieho súdu v dovolacom konaní boli uskutočnené viaceré pojednávania a bolo vykonané aj znalecké dokazovanie.

Berúc do úvahy okolnosti prípadu ústavný súd považoval za podstatné, že toto dokazovanie Okresného súdu v Trnave bolo odvolacím súdom prevzaté ako základ jeho rozhodnutia, pričom najvyšší súd v rozhodnutí o dovolaní vynesenom štyri roky po začatí sporu v podstate konštatuje, že súdy nižších stupňov nevykonali žiadne relevantné úkony pri zisťovaní skutkového stavu a do tej doby dokonca ani neodstránili rozpory v tvrdeniach účastníkov konania. Z uvedeného vyplýva, že za obdobie viac ako troch rokov Okresný súd v Trnave (a so zreteľom na predmet sporu) nevykonal potrebné dokazovanie, rozsah ktorého je tiež podmienený aj stanoviskami účastníkov a odstránením rozporov medzi nimi (potvrďuje to aj § 127 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, kde sa ustanovuje, že znalecké dokazovanie sa nariadi až po výsluchu účastníkov, ktorého podstatou je zistenie východísk pre postup znalca).

V súlade so svojou doterajšou judikatúrou ústavný súd konštatuje, že k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní môže dôjsť nielen samotným nekonaním príslušného súdu, ale aj takým jeho postupom, ktorý nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania vo veci, s ktorou sa obrátil na súd.

Vo veci sp. zn. II. ÚS 33/99 ústavný súd uviedol: „Aj nesprávna činnosť štátneho orgánu môže zapríčiniť porušenie práva zaručeného podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ak činnosť štátneho orgánu nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty ohľadne tých práv, kvôli ktorým sa osoba obrátila na štátny orgán, aby o jej veci rozhodol“. Aj v ďalšej veci sp. zn. II. ÚS 64/99 ústavný súd uviedol: „Právo zaručené občanovi podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sa môže realizovať len prostredníctvom takeého konania súdov, ktoré smeruje k odstráneniu právnej neistoty, kvôli ktorej sa občan obrátil na orgán súdnej moci“.

Za konanie súdu, ktoré smeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania, však nemožno považovať zisťovanie takých skutočností, ktoré v konečnom dôsledku nie sú použiteľné na zákonné a spravodlivé rozhodnutie o veci samej. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na obsah odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu vyneseneho v dovolacom konaní, z ktorého jednoznačne vyplýva, že do dovolacieho konania sa v zisťovaní skutkového stavu veci nevykonali ani základné úkony, ba odvolací súd využil skutkový stav zistený Okresným súdom v Trnave bez toho, aby toto dokazovanie doplnil alebo zopakoval.

V konaní o podnete navrhovateľky dospel ústavný súd k záveru, že od 8. júna 1998 až do súčasnosti preto došlo k zbytočným prieťahom v konaní, ktoré možno pričítať Okresnému súdu v Trnave z nasledovných dôvodov. Po sudkyni Dr. Hýbelovej sa totiž vec pridělila Mgr. Tomašovičovej, ktorá vzápätí odišla na materskú dovolenku, a po nej bola vec pridelená sudkyni Dr. Mrvovej, ktorá bola z prejednávania a rozhodovania veci vylúčená, pretože sa cítila byť urazená žalobkyňou a jej právnym zástupcom. V dôsledku uvedeného sa v tomto období vo veci nevykonali žiadny úkon súdu smerujúci k prejednávaniu a rozhodnutiu sporu (a teda k odstráneniu právnej neistoty navrhovateľky), pričom k tomu došlo pre nesprávne priděľovanie veci po odchádzajúcich sudcoch (kedy najmä pri Mgr. Tomašovičovej bolo zjavné, že odchádza zo súdu z dôvodu, ktorý sa dal nesporne predvídať - materská dovolenka). Ústavný súd je toho názoru, že aj vylúčenie Dr. Mrvovej je na ťarchu Okresného súdu v Trnave, pretože sudca ako ústavný činiteľ nemôže

odôvodniť svoje vylúčenie vo veci a vlastnú zaujatosť iba urazenosťou pre úkon účastníka, ktorým vyjadruje svoje stanovisko k jeho predošlému rozhodovaniu vo veci samej.

Od júna 1998 (a v podstate už od vrátenia spisu odvolacím, ako aj dovolacím súdom, ku ktorému došlo v marci 1998), teda viac ako dva a pol roka do predloženia spisu ústavnému súdu, sa vo veci navrhovateľky nekonalo vôbec a nečinnosť Okresného súdu v Trnave nemožno odôvodniť ani tým, že 23. septembra 1999 žalobkyňa oznámila, že 30. augusta 1999 zomrela žalovaná, čím vznikol procesný dôvod na postup podľa § 107 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. K tomuto prerušeniu konania by totiž nedošlo, ak by od októbra 1993 do 30. augusta 1999, t. j. za šesť rokov, konal Okresný súd v Trnave v súlade s účelom občianskeho súdneho konania, ktorý je ustanovený v § 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Za konanie Okresného súdu v Trnave, ktorý so sebou nenesie zbytočné pried'ahy v konaní, nemožno považovať ani tie jeho pojednávania, ktoré boli odročené len za tým účelom, aby sa zistilo, či je skončené dedičské konanie, pretože túto procesne významnú skutočnosť možno zistiť aj bez nariadenia súdneho pojednávania.

IV.

Z doterajšieho priebehu konania vedeného pred Okresným súdom v Trnave pod sp. zn. 17 C 109/98 (predtým sp. zn. 21 C 169/93) ústavný súd uzaviera, že toto obdobie možno rozdeliť na dve časti.

Prvou časťou je konanie súdu do zrušenia právoplatného rozsudku v dovolacom konaní, kedy došlo k zbytočným pried'ahom v súdnom konaní, pretože (ako to odôvodnil najvyšší súd) rozsudky nižších súdov boli vynesené na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a bez vykonania základných úkonov potrebných na jeho zistenie. Nakoľko takéto úkony súdov nižších stupňov (a predovšetkým Okresného súdu v Trnave) podľa názoru ústavného súdu neviedli

k odstráneniu právnej neistoty navrhovateľky, dobu potrebnú na ich vykonanie ústavný súd posúdil ako zbytočné priet'ahy v súdnom konaní.

Druhým obdobím bolo obdobie po vrátení veci odvolacím súdom 19. marca 1998 (ktorému vec bola vrátená najvyšším súdom) Okresnému súdu v Trnave, odkedy Okresný súd v Trnave nevykonal ani jeden procesný úkon smerujúci k prerokovaniu veci a vyneseniu rozsudku. Okresný súd v Trnave naopak postupoval tak, že od vrátenia spisu doposiaľ vo veci samej vôbec nekonal. Aj pojednávania, ktoré boli nariadené, boli iba formálne, bez akéhokoľvek praktického dôsledku na právoplatné skončenie sporu. Ústavný súd aj tento postup súdu považuje za taký, ktorý nevedol k odstráneniu právnej neistoty navrhovateľky, ba táto neistota sa ešte prehĺbila, keďže medzitým zomrela jedna zo žalovaných, čím sa vytvorila prekážka postupu konania (ktorá by tu však nebola, ak by súd bol konal v súlade s účelom vymedzeným v § 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Na základe uvedených zistení a právnych hodnotení ústavný súd rozhodol, že Okresný súd v Trnave v spore vedenom pod sp. zn. 17 C 109/98 (predtým sp. zn. 21 C 169/93) konal spôsobom, ktorého dôsledkom boli zbytočné priet'ahy v súdnom konaní. V dôsledku takéhoto jeho postupu preto došlo k porušeniu základného práva navrhovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. septembra 2000